
Mentofaktúra folyóirat

-filozófia és Coaching

<http://www.mentofaktura.hu>

Abaházy Noémi:

*Mindent tudni akarok a
mediációról 1.*

Coach képzés

<http://www.szervezetepites.hu>

Politikusi coaching

<http://www.politikuskepzes.szervezetepites.hu>

Manager Selfservice SET

<http://managerservice.szervezetepites.hu>

MEDIÁCIÓ

MINDENT TUDNI AKAROK A MEDIÁCIÓRÓL 1.

Az emberi kapcsolatok velejárója a konfliktus. Családban, iskolában, munkahelyen, párkapcsolatban, üzleti életben, politikában, mindenhol jelen van. A különbségek abban mutatkoznak meg, hogyan kezeljük konfliktusainkat. Ha képesek vagyunk tárgyalni a másik féllel, akkor a kapcsolatunk épülni fog, ha harcolni tudunk csak, romboljuk kapcsolatainkat. Van, aki mindezt tudja, de külső segítség nélkül nem képes megvalósítani.

A szó – mediare – eredeti jelentése: középen állni, egyeztetni, közbenjárni, közvetíteni, békéltetni.

Tulajdonképpen amióta közösségben élünk, azóta ismert ez a funkció. Minden korban szükség volt olyan személyekre, akik a közösségben elmérgesedett konfliktusok megoldásában segíteni tudtak. A falu legidősebb embere, a pap, a rabbi, a tanító, stb. Általában ott várható sikeres közvetítés, ahol a felek sorsa a későbbiekben is össze van kötve: szomszédok, szülők, üzletfelek, osztálytársak, stb. Ilyen esetekben mindkét fél érdeke, hogy ki tudják alakítani azokat az együttélési szabályokat, amely a köztük fennálló tartós feszültséget csökkenti.

A mediáció alapötlete, az az elképzelés, hogy az ellenséges és antagonisztikus kétoldalú kapcsolatok (konfliktusok) megoldásához egy „harmadik semleges felet” hívnak segítségül egyáltalán nem új keletű. A mediáció az idők során a különféle törzsi és más etnikai vagy kulturális csoportok között, Afrikától Európán át Ázsiáig, Közép- és Dél-Amerikától Japánig, mindig is igénybe vették a család vagy a közösség bölcs öregjeit, hogy békítő szerepet vállaljanak a konfliktushelyzetekben. Kínában az egymást követő uralkodói dinasztiákban a mediáció a konfliktusmegoldás egyik legfőbb eszköze volt. A mediációs eljárások számos nemzetközi konfliktusok megoldásában jelentettek segítséget

Mentofaktúra folyóirat
-filozófia és Coaching

<http://www.mentofaktura.hu>

Abaházy Noémi:

*Mindent tudni akarok a
mediációról 1.*

Coach képzés

<http://www.szervezetepites.hu>

Politikusi coaching

<http://www.politikuskepzes.szervezetepites.hu>

Manager Selfservice SET

<http://managerservice.szervezetepites.hu>

(pl. Nagy-Britannia közvetített Portugália és Brazília között 1825-ben, vagy a Vatikán (XII. Leo Pápa) Németország és Spanyolország között a Karolina-szigetek ügyében). A mai nemzetközi diplomáciai tevékenység zöme is tulajdonképpen mediáció, és igen elterjedt a Közel-Kelet, a Balkán, Kelet-Timor térségében és számos más konfliktusban Afrika területén.

A mediáció, ez az ősi módszer gyors, olcsó, és kevésbé fájdalmas megoldása az emberek közötti konfliktusoknak. A tárgyaláson részt vevő felek egyúttal új konfliktuskezelési módszert is tanulnak a mediátoroktól, amit hasonló helyzetekben alkalmazni is tudnak.

A mediáció egy speciális konfliktuskezelési módszer, amelynek lényege, hogy a két fél vitájában, mind a két fél közös beleegyezésével egy semleges harmadik fél, vitában nem érintett, pártatlan személy, a mediátor jár közben. Olyan sajátos konfliktuskezelő, vitarendező folyamat, melynek célja, hogy az érdekelt felek kölcsönös megegyezése alapján a konfliktus rendezésének megoldását tartalmazó írásbeli megállapodás jöjjön létre. A mediátor a problémamegoldó folyamat keretében segít tisztázni a konfliktus természetét, segít olyan megoldást találni, amely mind a két fél számára kielégítő. A közvetítés pszichoterápiás paradigmája szerint a konfliktusmegoldás célja, hogy a felek átléphessenek egyfajta antagonisztikus érzelmi vízválasztót, és elmozduljanak az eredeti állapotukból egy ésszerűbb álláspont felé. A mediátor azon dolgozik, hogy a felek viselkedését, a konkrét vitában mutatott attitűdjét megváltoztassa. Amikor bekövetkezett ez a váltás, a felek már készen állnak arra, hogy elfogadjanak olyan megoldásokat is, amelyeket korábban elutasítottak. Amikor a felek a mediáció eszközét veszik igénybe, céljuk a győzni akarás erős vágya. Ugyanígy a mediátor is a „győzelemre”, azaz ebben az értelemben a megegyezésre törekszik. A mediációs folyamat egyik legfontosabb része a vita látható és rejtett okainak a felderítése (harag, sértődöttség, irigység, büszkeség, féltékenység, hiúság, kapzsiság, harag, hírnév, arrogancia, önbecsülés és sok más rejtett hajtóerő). Gyakran előfordul, hogy a felek nem is ismerik fel azt, hogy a tényleges ellentéteket efajta rejtett indítékok okozzák.

Mentofaktúra folyóirat
-filozófia és Coaching

<http://www.mentofaktura.hu>

Abaházy Noémi:

*Mindent tudni akarok a
mediációról 1.*

Coach képzés

<http://www.szervezetepites.hu>

Politikusi coaching

<http://www.politikuskepzes.szervezetepites.hu>

Manager Selfservice SET

<http://managerservice.szervezetepites.hu>

Ha a vitázó felek mediátor - egy semleges, a vitában nem érintett, konfliktuskezeléshez értő harmadik fél- segítségét veszik igénybe, akkor egy olyan folyamatban vesznek részt, amelyben a mediátor tartja kézben a vitát, veszekedés helyett két egyenrangú fél tárgyalásává alakítja... és végül mindkét fél nyertesnek érzi magát.

Csak az aktuális problémák kerülnek megbeszélésre, és azok jövőbeni megoldása a feladat. Múltbeli ügyekkel, az igazság, a bűnös keresésével a másik fél személyiségjegyeinek, a felek egymáshoz való viszonyának megváltoztatásával nem foglalkozik a mediáció. Mindenki magát képviseli, az elhangzottak titokban maradnak.

A mediációban nincs szükség tanúkra, anyagilag megterhelő ügyvédekre és még költségesebb peres eljárásokra.

A mediáció főbb elemei:

- az egyezkedést segítő technikák alkalmazása,
- a probléma megfogalmazása,
- az álláspontok közelítése,
- az egyezkedés folyamatának lépésekre bontása,
- az empatisz kommunikáció fejlesztése,
- alternatív megoldások keresése,
- közös cél kialakítása,
- a beszűkülés, bizalmatlanság, merev attitűdök kialakulásának megakadályozása.

A mediáció egyik gyakori területe a házassági krízisek megoldása párkapcsolati mediációval. A módszert több európai országban és az USA-ban is évtizedek óta alkalmazzák (Angliában pl. 20 éve bírósági gyakorlat, hogy jogi procedúra radikális csökkentésére - idő- és költségmegtakarítás- a feleket a gyors és hatékony megegyezés érdekében mediátorokhoz irányítják) .

Rohanó világunkban egyre kevesebb idő jut egymásra. Ez a felgyorsult tempó konfliktusok forrásává válhat, és kikezdheti a legerősebb párkapcsolatokat is. A felgyülemelő feszültségeket, problémákat gyakran a szőnyeg alá söpörjük, ahelyett hogy szembe néznénk vele és idegőrlő viták helyett

Mentofaktúra folyóirat

-filozófia és Coaching

<http://www.mentofaktura.hu>

Abaházy Noémi:

*Mindent tudni akarok a
mediációról 1.*

Coach képzés

<http://www.szervezetepites.hu>

Politikusi coaching

<http://www.politikuskepzes.szervezetepites.hu>

Manager Selfservice SET

<http://managerservice.szervezetepites.hu>

megoldanánk

őket.

A párkapcsolati mediáció célja, hogy:
 -a párok minél hamarabb túltegyék magukat a múlt fájdalmas eseményein, és az energiáikat a sorsuk és a kapcsolatuk jövőjének alakítására fordítsák
 -a felek rendezhessék az elrontott kapcsolataikat a felgyülemlett problémák tisztázásával
 -a párok áthidalhassák a házassági, párkapcsolati kríziseiket
 -amennyiben elkerülhetetlennek látják a válást, a békés elválás biztosítása, a később is szükséges együttműködések fenntartása érdekében (pl. gyermekeik kapcsán).

Miben segít a mediáció?

-a feszültségek, szorongások oldásában
 -a problémák megfogalmazásában
 -az érdekek tisztázásában
 -az indulatok kordában tartásában
 -a megbeszélés és a megegyezés kulturált kereteinek fenntartásában
 -minden érintett fél számára az előnyös megoldások megtalálásában
 -költség- (a mediátor óradíja fele az ügyvédi költségeknek!) és időmegtakarításban
 -a problémák diszkrét kezelésében
 -a mediátorok sokoldalú szakmai felkészültségéből adódóan a problémák teljeskörű és professzionális megoldásában.

Mikor alkalmazható még a mediáció?

Ha gondok jelentkeznek az együttélés során.
 Ha válás fenyeget, vagy éppen a válási krízis közepén vannak.

Ha kapcsolattartási konfliktusok állandósulnak, vagy fokozódnak (együttélés alatt, vagy a válás folyamán, amennyiben az a válási eljárás lezártaival is tovább romlik, sőt: a gyermekek láthatása ellehetetlenül).
 Ha jelentős javításra szorul a kamasz-szülő viszony.
 Ha bármilyen egyéb vitánkat gyorsan, költségtakarékosan és békésen akarunk megoldani (gazdasági viták, munkahelyi problémák, szomszédok közötti viszony, stb.)

Milyen jelek utalnak a problémákra, melyek mediációval kezelhetők?

Mentofaktúra folyóirat

-filozófia és Coaching

<http://www.mentofaktura.hu>

Abaházy Noémi:

*Mindent tudni akarok a
mediációról 1.*

Coach képzés

<http://www.szervezetepites.hu>

Politikusi coaching

<http://www.politikuskepzes.szervezetepites.hu>

Manager Selfservice SET

<http://managerservice.szervezetepites.hu>

-Úgy érzik, hogy még megpróbálnák megmenteni a közös életüket: önmagukért, a gyermekeikért, de a problémákkal egyedül nem tudnak megbirkózni?
-Elmaradnak a közös családi programok, a beszélgetések? A feszültség egyre nő?
-Szinte alig beszélnek egymással (párok, szomszédok, munkatársak)?
-Naponta vitatéma a házimunka, a gyerek tanulmányi eredménye, a szabadidejének eltöltése, baráti társasága?
-A válás után még több gondot okoz szót érteni a korábbi partnerével? Ellehetetlenül a láthatás?
-Ha a gyermek szeretné "visszakapni" elvált szülőjét, ismét kapcsolatot tartani vele?

Mi a mediáció előnye?

Az egymással megromlott viszonyban lévő felek (partnerek, családtagok, munkatársak, szomszédok) fölösleges viták és peres eljárások nélkül megőrizhetik, vagy helyreállíthatják a személyes jó kapcsolatukat, és kiegyensúlyozottá tehetik a munkakapcsolataikat.

Időt és a költségeket takaríthatnak meg (a mediátor óradíja fele az ügyvédi költségeknek!), hiszen ezek mindannyiunk számára fontos tényezők: drága és elhúzódó, valamint bizonytalan kimenetelű peres eljárás helyett a kíméletes megoldás a mediáció.

Még lecsökkent, eldurvult, vagy akár megszűnt kommunikáció esetén is megoldást lehet elérni úgy, hogy minden fél nyertesnek érezze magát.

A vitában őrlődők felnőtt módjára maguk irányítják a sorsukat, semmint átadják azt a jogászok, az ügyvédek, a bírók kezébe és szabadon eresszék a jog végtelen útvesztőjében.

Az ügyüket nem kell "megszellőztetniük", hiszen fontos a jó hírnevük megőrzése, a problémájuk kényes, bizalmas, diszkréciót igényel.

Elkerülhetők a további feszültségekkel, szorongásokkal teli

Mentofaktúra folyóirat

-filozófia és Coaching

<http://www.mentofaktura.hu>

Abaházy Noémi:

*Mindent tudni akarok a
mediációról 1.*

Coach képzés

<http://www.szervezetepites.hu>

Politikusi coaching

<http://www.politikuskepzes.szervezetepites.hu>

Manager Selfservice SET

<http://managerservice.szervezetepites.hu>

időszakok, bizonytalan kimenetelű jogi eljárások.

A mediátorok sokoldalú szakmai felkészültségéből adódóan biztosított a problémák teljeskörű és professzionális megoldása.

Mit kell tennie, ha mediáción szeretne valaki részt venni?

Ha mediációs szolgáltatók közül csak a képzett és az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium által akkreditált mediátorokat javaslom. Ezek közül is kiemelt szakmai tapasztalatokkal bírnak a szenior fokozatot elnyert mediátorok, akik igen gyakran mediator kiképző trénekként tanítanak.

Az eljárás menete

Az általunk kidolgozott mediációs eljárás az ún. „MASSACHUSETTS-MÓDSZER A MEDIÁCIÓBAN”. Ebben több módszert is ötvöztünk: pl. erőszakmentes kommunikáció, meggyőzés versus manipuláció, érvelés és vitakultúra, logika.

A mediációs eljárás megkezdésekor a felek számára külön konzultációt biztosítunk. Általában ennek időtartama 2 óra/fő.

A következő alkalommal a felek már együtt folytatják a mediációt a közvetítő vezetésével. A megbeszélés kb. 3 óra. Nehezebb és összetettebb ügyeknél 2 közös megbeszélést is tartunk. A megbeszélés végén elkészítjük a mediációs szerződést, amit az egyezséget kötők aláírnak, a mediátor ellenjegyzzi.

Az eljárás részei

-A mediátort a felek írásban megbízzák a közvetítői feladatokkal (szerződéskötés),

-A feleknek ismertetjük a mediációs eljárás szabályait, amelyet aláírnak,

-Egyéni konzultáción a felek vázolják (a mediátor irányító kérdései alapján meghatározott részletezettséggel) a

Mentofaktúra folyóirat
-filozófia és Coaching

<http://www.mentofaktura.hu>

Abaházy Noémi:

*Mindent tudni akarok a
mediációról 1.*

Coach képzés

<http://www.szervezetepites.hu>

Politikusi coaching

<http://www.politikuskepzes.szervezetepites.hu>

Manager Selfservice SET

<http://managerservice.szervezetepites.hu>

problémáikat, a kialakulás általuk vélt okát, a megegyezést gátló körülményeket, véleményüket, javaslataikat.

-A résztvevők a közös konzultáción külön-külön ismertetik az álláspontjaikat és a javaslataikat (itt már nem esik szó a múltbéli sérelmekről, csak a megoldást segítő információk közlését engedi a mediátor). Ebben a szakaszban csak a mediátorhoz beszélhetnek, egymással nem folytatnak párbeszédet.

-A mediátor megjelöli a vitapontokat és levezeti a tárgyalást, melyben utat enged a párbeszédnek. Ezt akkor korlátozza, ha a megegyezést akadályozza a felek közötti beszélgetés.

-Szerződéskötés.

Ki lehet mediátor?

Mediátor bárki lehet. Peres ügyeket helyettesítő, hivatásos mediátor azonban csak az Igazságügyi Minisztérium által bejegyzett, igazolvánnyal rendelkező, akkreditált igazságügyi mediátor lehet.

Ennek főbb feltételei:

- Megfelelő szakirányú, felsőfokú (főiskola, egyetem) végzettség,
- Igazolt szakmai gyakorlat,
- Erkölcsei bizonyítvány.

Természetesen mint minden szolgáltatásért, ezért is fizetni kell. A díjat előre kell tisztázni (van, ahol %-ban, máskor fix összegben adják meg a fizetendő összeget).

A közvetítői tevékenységről szóló **2002. évi LV. törvény** alapján a közvetítés olyan sajátos permegelőző, konfliktuskezelő, vitarendező eljárás, melynek célja a vitában érdekelt felek kölcsönös megegyezése alapján - a vitában nem érintett, harmadik személy [közvetítő] bevonása mellett - a felek közötti vita rendezésének

Mentofaktúra folyóirat

-filozófia és Coaching

<http://www.mentofaktura.hu>

Abaházy Noémi:

*Mindent tudni akarok a
mediációról 1.*

Coach képzés

<http://www.szervezetepites.hu>

Politikusi coaching

<http://www.politikuskepzes.szervezetepites.hu>

Manager Selfservice SET

<http://managerservice.szervezetepites.hu>

megoldását tartalmazó írásbeli megállapodás létrehozása.

A közvetítő feladata, hogy a közvetítés során pártatlanul, lelkiismeretesen, legjobb tudása szerint közreműködjön a felek közötti vitát lezáró megállapodás létrehozásában.

Közvetítői eljárásra akkor van lehetőség, ha abban a felek kölcsönösen megállapodnak és azt a törvény nem zárja ki. Nincs helye közvetítői eljárásnak pld. apaság megállapítása iránti ügyekben, gondnokság alá helyezéssel kapcsolatos ügyekben, közigazgatási ügyekben vagy végrehajtási ügyekben. A közvetítői eljárásban létrejött megállapodás nem érinti a feleknek azt a jogát, hogy a vitás ügyben igényüket bírósági vagy választottbírói eljárás keretében érvényesítsék.

A közvetítőt a közvetítői tevékenysége során szerzett tényekkel és adatokkal összefüggésben titoktartási kötelezettség terheli. A közvetítő tevékenységéért díjazásra és költségtérítésre tarthat igényt, melynek összegében a közvetítő és a felek szabadon állapodnak meg.

A közvetítőkről és a közvetítőket foglalkoztató jogi személyekről vagy jogi személyiség nélküli gazdasági társaságokról (gazdasági társaságokról, mediációs egyesületekről, alapítványokról stb.) az Igazságügyi Minisztérium közvetítői névjegyzéket vezet.

Mennyire ismert, elterjedt ez a szolgáltatás és annak igénybevétele hazánkban?

Szerencsére egyre elterjedtebb. Elsősorban a gazdasági mediáció és a válással kapcsolatos közvetítő eljárás igénybe vételére van nagyobb igény.

Általában mennyi ideig tart egy-egy eljárás?

A mediációs eljárás megkezdésekor a felek számára külön konzultációt biztosítunk. Általában ennek időtartama 2 óra/fő.

Mentofaktúra folyóirat
-filozófia és Coaching

<http://www.mentofaktura.hu>

Abaházy Noémi:

*Mindent tudni akarok a
mediációról 1.*

Coach képzés

<http://www.szervezetepites.hu>

Politikusi coaching

<http://www.politikuskepzes.szervezetepites.hu>

Manager Selfservice SET

<http://managerservice.szervezetepites.hu>

A következő alkalommal a felek már együtt folytatják a mediációt a közvetítő vezetésével. A megbeszélés kb. 3 óra. Nehezebb és összetettebb ügyeknél 2 közös megbeszélést is tartunk. A megbeszélés végén elkészítjük a mediációs szerződést, amit az egyezséget kötők aláírnak, a mediátor ellenjegyzi.